

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 70.060 van 8 december 1997
in de zaak A. 46.797/IX-434.**

In zake : Raymond MOORS,
die woonplaats kiest bij
Advocaten H. GEYSKENS, A. VANDEURZEN,
C. COOMANS en M. BOES,
kantoor houdende te BERINGEN,
Scheigoorstraat 5

tegen :

de Regie der Posterijen, vertegenwoordigd
door de Minister van Overheidsbedrijven,
thans de POST, vertegenwoordigd door de Raad
van Bestuur.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat Raymond MOORS
op 4 mei 1992 heeft ingediend om de vernietiging te
vorderen van het ministerieel besluit van 5 maart 1992
waarbij hij wordt afgezet uit zijn ambt van postontvan-
ger A bij de Regie der Posterijen;

Gelet op het arrest nr. 39.771 van 23 juni
1992 waarbij de vordering tot schorsing van de tenuit-
voerlegging van het bestreden besluit wordt verworpen;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van
antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur
Auditeur M. LEFEVER;

Gelet op de beschikking van 29 maart 1993
die de neerlegging ter griffie van het verslag en van
het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 21 oktober 1997 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 24 november 1997;

Gehoord het verslag van Staatsraad J. SMETS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat W. MERTENS die, loco Advocaat H. GEYSKENS verschijnt voor verzoeker, en van Inspecteur-jurist L. VANHOOREN;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur M. LEFEVER;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Verzoeker was postontvanger van het postkantoor Riemst, eerst als postontvanger B en later, na de verhoging van het kantoor tot een ontvangerij A, als postontvanger A.

Als postontvanger was hij rekenplichtig voor alle financiële verrichtingen die in zijn kantoor gebeurden.

1.2. Sinds 1990 vermoedt één van de personeelsleden van het kantoor Riemst dat er onregelmatigheden gebeuren met de aanrekening van de geldontvangsten voortkomende van de drukwerken die door een welbepaalde

firma ter verzending worden aangeboden en waarvan verzoeker de behandeling speciaal naar zich toe heeft getrokken.

Op 3 oktober 1990, naar aanleiding van een nieuwe vermoede onregelmatigheid van die aard, brengt dit personeelslid de gewestelijke directie van zijn vermoedens op de hoogte.

1.3. Een door een toezichtsambtenaar uitgevoerd intern onderzoek bevestigt dat er elementen aanwezig zijn die er op wijzen dat verzoeker zou frauderen bij het in rekening brengen van sommen die voor zendingen "frankering in geld" worden ontvangen.

Op 4 oktober 1990 wordt aan het Hoog Comité van Toezicht gevraagd een onderzoek te willen instellen.

Verzoeker wordt verschillende malen verhoord door het Hoog Comité van Toezicht. Hij bekent onmiddellijk dat hij inderdaad een aantal keren niet alle door een bepaalde firma ter verzending aangeboden stukken in rekening heeft gebracht en bijgevolg in de boekhouding van zijn kantoor minder poststukken in rekening bracht en dus ook minder portkosten boekte dan hij van die firma had ontvangen en dat hij de niet geboekte bedragen voor persoonlijke doeleinden heeft ontvreemd.

Het onderzoek wijst uit dat verzoeker vier maal een dergelijke fraude heeft gepleegd tussen november 1989 en maart 1990 en alzo 58.402 fr. heeft verduisterd.

1.4. Verzoeker verklaart zich bereid de Regie der Posterijen te vergoeden voor de door haar geleden schade.

1.5. De zaak wordt overgemaakt aan het parket en verzoeker wordt bij vonnis van 28 juni 1991 door de correctionele rechtbank van Tongeren schuldig bevonden aan de verduistering van 58.402 fr. en aan de ermee gepaard gaande valsheid in geschrifte.

De rechtbank verleent verzoeker evenwel opschorting van de uitspraak van de veroordeling gedurende drie jaar.

1.6. Verzoeker is ondertussen reeds sinds 13 oktober 1990 geschorst in het belang van de dienst en bij ministerieel besluit van 10 december 1990 wordt beslist dat hij vanaf de eerstgenoemde datum zijn rechten op bevordering en verhoging in wedde niet meer kon doen gelden en dat zijn wedde met ingang van diezelfde datum met 50 % wordt verminderd.

1.7. Op 28 augustus 1991 stelt de gewestelijke directeur der Posterijen voorlopig de afzetting van verzoeker voor om reden dat hij gelden heeft achtergehouden ten belope van 58.402 Fr. ten nadele van de Regie der Posterijen, daartoe valsheid in geschrifte heeft gepleegd en misbruik heeft gemaakt van zijn hoedanigheid van chef om aan zijn medewerkers bepaalde taken te onttrekken om alzo gemakkelijker de fraude te kunnen plegen.

1.8. Verzoeker legt een rechtvaardigingsnota voor aan de directieraad. Daarin somt hij een aantal elementen op die hij als verzachtende omstandigheden meent te kunnen laten gelden om een lichtere sanctie te bekomen. Hij verwijst naar zijn 19 jaren goede dienst zonder één enkele tuchtsanctie, waarin hij zich steeds ten volle heeft ingezet voor zijn taak en dikwijls méér uren presteerde dan van hem werd verlangd. Voorts verwijst hij naar het gegeven dat hij zich op het ogenblik van de feiten in een overspannen en depressieve toestand bevond, voortkomend uit gezondheids- en relatieproblemen waarbij zich een gevoel van onrechtvaardig te zijn behandeld voegde ingevolge het te zijnen laste leggen van tekorten waarvoor hij naar zijn oordeel niet of niet alleen verantwoordelijk was en ingevolge de weigering om door hem voor de dienst gemaakte kosten te vergoeden.

Hij vraagt dat hem nog één kans zou worden gegund om zijn fouten recht te zetten en voor de Regie en zichzelf te bewijzen dat alles te wijten is aan een spijtige samenloop van omstandigheden op een ogenblik dat hij zichzelf niet meer helemaal in de hand had.

De directieraad behoudt in zijn zitting van 19 september 1991 evenwel de afzetting als definitief tuchtvoorstel.

Dit voorstel behaalt volgens verzoeker slechts een meerderheid van één stem.

1.9. Verzoeker tekent beroep aan tegen het definitief strafvoorstel en de Raad van beroep adviseert op 18 december 1991 met zeven stemmen tegen zes voor de afzetting.

1.10. Bij ministerieel besluit van 5 maart 1992 wordt verzoeker afgezet met ingang van voormelde datum;

2. Over de gegrondheid van het beroep.

2.1. Overwegende dat verzoeker als enig middel de schending van het evenredigheidsbeginsel in tuchtzaken aanvoert, doordat het bestreden besluit hem heeft afgezet met ingang van 5 maart 1992 om reden van de hem ten laste gelegde feiten, waarvoor hij reeds geschorst was in de uitoefening van zijn functie sinds 13 oktober 1990, terwijl het evenredigheidsbeginsel in casu inhoudt dat de straf die wordt opgelegd in verhouding en in evenwicht moet zijn met de hem ten laste gelegde feiten, zodat de staf van afzetting die werd uitgesproken onredelijk is ten aanzien van die feiten; dat hij ter staving van dit middel aanvoert dat de financiële gevolgen van de afzetting voor hem aanzienlijk ingrijpender zijn dan het nadeel dat de Regie der Posterijen heeft geleden doordat een -intussen terugbetaald- bedrag van 58.402 frank werd ontvreemd, dat bij de strafbepaling de Minister geen rekening heeft gehouden met het

feit dat verzoeker gedurende 19 jaar zijn taak met volledige inzet en toewijding heeft uitgeoefend en geen enkele tuchtstraf heeft opgelopen, dat de feiten werden gepleegd in een periode tijdens welke verzoeker overspannen en depressief was ingevolge een samenloop van gezondheids- en relatieproblemen, waarbij zich een aantal door hem als onrechtvaardig ervaren financiële tegenslagen voegde, zodat ze werden gepleegd in een vlaag van zinsverbijstering, dat hij de feiten onmiddellijk heeft bekend en de ontvreemde bedragen heeft terugbetaald, dat hij voor de gepleegde feiten opschorting van de uitspraak van veroordeling bekwam, dat er binnen het bestuur geen eensgezindheid over de op te leggen tuchtsanctie bestond en dat in soortgelijke gevallen steeds lichtere straffen werden opgelegd; dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord daar nog aan toevoegt dat eerstens, al kan de vertrouwensrelatie tussen de Post en hemzelf verbroken zijn, dat niet betekent dat ze niet opnieuw kan worden hersteld, zodat men verzoeker niet met afzetting had kunnen straffen maar wel op een manier waardoor hij niet meer met financiële verrichtingen in aanraking kwam, tweedens, dat de feiten die aanleiding hebben gegeven tot de tuchtstraf niet in de openbaarheid zijn gekomen zodat ze geen invloed kunnen hebben gehad op de relatie tussen de Post en haar klanten en tenslotte dat uit twee stukken blijkt dat zeer gelijkaardige gevallen met minder zware tuchtsancties bestraft zijn geweest;

2.3.1. Overwegende dat, zo het evenredigheidsbeginsel inhoudt dat de straf die wordt opgelegd in een redelijke verhouding moet staan tot de begane fout, het de Raad van State niet toekomt zich bij het beoordelen van die strafmaat in de plaats te stellen van de tucht-overheid; dat hij enkel een kennelijk in wanverhouding tot de feiten staande straf onwettig kan bevinden, dat wil zeggen een straf waarvan het in redelijkheid ondenkbaar is dat enige met de uitoefening van het tuchtrecht

belaste overheid ze zou opleggen voor feiten van die aard en die ernst;

2.3.2. Overwegende dat bij de bepaling van de strafmaat de overheid niet alleen rekening dient te houden met de persoonlijke situatie van de betrokken ambtenaar, maar ook en vooral, met het belang van de dienst waarvoor zij instaat; dat de Raad van State de redelijkheid van een tuchtstraf dan ook in de eerste plaats moet beoordelen in haar relatie met het belang van de dienst; dat ter zake dit belang niet uitsluitend en zelfs niet in de eerste plaats moet worden gemeten aan het financiële verlies dat de dienst heeft geleden, maar veeleer aan de verstoring van de goede werking die de feiten hebben veroorzaakt, waarbij onder meer rekening kan worden gehouden met de verbroken vertrouwensrelatie tussen de overheid en haar ambtenaar;

2.3.3. Overwegende dat tegenover verzoekers bewering dat hij de feiten in vlagen van zinsverbijstering pleegde, staat dat hij, naar uit de feitelijke gegevens van het dossier blijkt, bij de verduisteringen, die hij meermaals pleegde, gespreid over vijf maanden, telkens zeer bewust te werk ging daar hij steeds de omstandigheden schiep om ze zo onopgemerkt mogelijk te kunnen plegen; dat zijn bewering overigens niet wordt bevestigd door medische attesten;

2.3.4. Overwegende dat verzoeker weliswaar van de strafrechter opschorting van de uitspraak van de veroordeling heeft gekregen en dat de rechter daarbij moet worden geacht van oordeel te zijn geweest dat dit verzoeker zou sterken in zijn voornemen niet te hervallen; dat de tuchtoverheid echter slechts gebonden is door de vaststellingen van de strafrechter wat het bestaan van de feiten betreft; dat zij niet is gebonden door de wijze waarop de strafrechter de gedragingen van de betrokkene heeft beoordeeld naar aanleiding van de jegens hem vastgestelde feiten; dat indien de strafrechter heeft geoordeeld dat het aangewezen was betrokkene, niettegenstaande hij schuldig werd bevonden aan de ten laste gelegde feiten, de gunst van de opschorting toe te staan, dit de tuchtoverheid niet belet toch nog de tuchtsanctie die zij, gelet op de finaliteit van de tuchtvordering, het meest gepast acht, op te leggen voor diezelfde feiten, en zij daarbij alleen door de redelijkheidsgrenzen is gebonden;

2.3.5. Overwegende dat verzoeker meent dat het gegeven dat de strafrechter hem nog een kans heeft gegeven, en de tuchtoverheid niet, de onevenredigheid van de strafmaat aantoonst; dat de tuchtvordering evenwel een andere finaliteit heeft dan de strafvordering; dat de tuchtoverheid de feiten dan ook vanuit een andere optiek benadert dan de strafrechter; dat zij immers rekening houdt met de graad van de betrokkene en met de weerslag die de feiten hebben op de functie die hij uitoefent en op het belang van de dienst; dat ter zake de tuchtfeiten overigens niet volledig dezelfde zijn als de strafrechtelijk omschreven feiten; dat immers waar verzoeker strafrechtelijk schuldig werd bevonden aan verduistering, valsheid in geschrifte en gebruik van valse documenten, hij tuchtrechtelijk werd gestraft, niet alleen voor verduistering en valsheid in geschrifte,

maar ook om misbruik te hebben gemaakt van zijn hoedanigheid van onmiddellijke chef om de fraude te vergemakkelijken; dat het gegeven dat verzoeker niet een ongeschikt ambtenaar was maar wel, als postontvanger, de leiding had van het kantoor, rekenplichtig was voor alle financiële verrichtingen die er gebeurden en misbruik maakte van zijn leidinggevende functie om de fraude te plegen, als een verzwarende omstandigheid kan worden beschouwd;

2.3.6. Overwegende dat het gegeven dat er binnen de directieraad en de raad van beroep uiteenlopende opvattingen bestonden over de gepastheid van de afzetting, er wel op wijst dat die sanctie zich niet evident opdrong, maar niet dat ze zich evident niet opdrong;

2.3.7. Overwegende dat het gegeven dat het denkbaar is dat de tuchtoverheid verzoeker op een andere wijze tuchtrechtelijk had kunnen straffen, nog niet betekent dat de opgelegde tuchtstraf kennelijk onredelijk of onevenredig zou zijn; dat de tuchtoverheid niet buiten de grenzen van haar appreciatiebevoegdheid is getreden door te oordelen dat aan een rekenplichtig en leidinggevend ambtenaar die van zijn positie misbruik maakt om gelden te verduisteren, geen nieuwe kans moet worden gegeven;

2.3.8. Overwegende dat het gegeven dat aan de feiten geen ruchtbaarheid is gegeven, zodat ze geen invloed hebben gehad op de relatie tussen de Post en haar klanten, niet volstaat om te besluiten dat de opgelegde tuchtsanctie buiten elke redelijke verhouding tot de gepleegde feiten staat; dat de ernst van de feiten, alsmede de weerslag ervan op het belang van de dienst, de zwaarte van de opgelegde tuchtsancie, zelfs al kan ze als streng worden beschouwd, kunnen verantwoord worden;

2.3.9. Overwegende dat de vergelijking die verzoeker maakt met twee andere gevallen waarin slechts een tuchtschorsing werd uitgesproken, niet opgaat; dat, afgezien van het gegeven dat bij het bepalen van de maat van de tuchtrechtelijke bestraffing verschillende elementen betreffende de persoon van de betrokken ambtenaar en betreffende de tuchtfeiten zelf een rol kunnen spelen, te dezen moet worden vastgesteld dat het vergrijp dat door verzoeker werd gepleegd fundamenteel verschilt van de vergrijpen gepleegd door de personen waarmee verzoeker zich vergelijkt; dat immers verzoeker gelden van verwerende partij voor eigen rekening heeft achtergehouden en zich aldus schuldig heeft gemaakt aan verduistering, terwijl in het ene door verzoeker aangehaalde geval de Post alleen was benadeeld door niet de aan de Post verschuldigde frankeerrechten te heffen of door het te laag frankeren van zendingen zonder dat blijkt dat er sprake was van bedrieglijk opzet of betrokkene zichzelf daardoor wilde verrijken, en in het andere geval niet de betrokkene zelf, maar zijn ondergeschikten geld hadden achtergehouden, wat door de betrokkene enkel werd verzwegen; dat bovendien in beide gevallen geen strafrechtelijke vervolging werd ingesteld;

2.3.10. Overwegende dat uit wat voorafgaat volgt dat het enig middel ongegrond is, zodat het beroep dient te worden verworpen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van verzoeker.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op acht december 1900 zevenennegentig, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	G. BAETEMAN,	eerste voorzitter van
		de Raad van State,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	J. SMETS,	staatsraad,
	M. MILOJKOWIC,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

M. MILOJKOWIC.

G. BAETEMAN.